

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

18 березня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 27/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Щотки С.О.,

членів Комісії: Заріцької А.О., Тітова Ю.Г.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Дарницького районного суду міста Києва Щасної Тетяни Василівни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Дарницького районного суду міста Києва Щасної Т.В.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18 (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

- 1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);
- 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18 запроваджено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Із приписів пункту 5 глави 6 розділу II Положення вбачається, що максимально можливий бал за критеріями компетентності (професійної, особистої, соціальної) становить 500 балів, за критерієм професійної етики - 250 балів, за критерієм доброчесності - 250 балів.

Отже, сума максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання за всіма критеріями дорівнює 1000 балів.

Щасна Т.В. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 74,25 бала. За результатами виконаного практичного завдання Щасна Т.В. набрала 81,5 бала. Загальний результат складеного суддею Щасною Т.В. іспиту становить 155,75 бала.

Щасна Т.В. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Рішенням Комісії від 23 квітня 2018 року № 91/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 14 березня 2018 року, зокрема, судді Дарницького районного суду міста Києва Щасної Т.В. та допущено її до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Співбесіду з суддею Щасною Т.В. було призначено на 20 вересня 2018 року.

За результатами дослідження суддівського досьє судді Дарницького районного суду міста Києва Щасної Т.В., у рамках проведення кваліфікаційного оцінювання суддів на відповідність займаній посаді 20 вересня 2018 року було оголошено перерву у кваліфікаційному оцінюванні на етапі проведення співбесіди із суддею Щасною Т.В.

Перерву у кваліфікаційному оцінюванні судді Щасної Т.В. було оголошено через неможливість суддею належно підтвердити походження грошових коштів на будівництво житлового будинку та придбання сім'єю двох квартир. Намагаючись пояснити джерела надходження коштів, суддя, зокрема, не змогла вказати суму, за яку її чоловіком було відчужено земельну ділянку площею 0,15 га в смт Козин Обухівського району Київської області. Щасна Т.В. запевнила, що чоловік продав земельну ділянку без її згоди і не поінформував про суму, за яку було відчужено землю. Інші пояснення судді та її відповіді на запитання членів Комісії були нечіткими, містили сумнів судді у власних поясненнях і часті посилання на можливу помилку. У цілому пояснення судді не сприяли з'ясуванню обставин, що стосувалися джерел набуття майна, отримання квартири, придбання автомобілів тощо.

Окрім того, за результатами дослідження розділу 8 досьє судді «Інформація про ефективність здійснення судочинства» доповідач повідомила, що суддя Щасна Т.В. під час ознайомлення з досьє виявила невідповідність, на її думку, наданої судом інформації фактичним обставинам щодо кількості розглянутих нею справ. До початку співбесіди 12 вересня 2018 року до Комісії надійшла довідка від 04 вересня 2018 року про показники роботи судді Щасної Т.В. за період з 2013 по 01 вересня 2018 року за підписом в.о. керівника апарату Дарницького районного суду міста Києва Реверук В.С. Однак цю інформацію

було подано в довільній формі й за інший період. Колегією зауважено на вказану обставину і запропоновано подати відповідну інформацію в належній формі.

Після оголошення перерви на запит Комісії з Дарницького районного суду міста Києва було надіслано інформацію до розділу 8 суддівського досьє «Інформація про ефективність здійснення судочинства». Суддею Щасною Т.В. надано Комісії додаткові пояснення та низку копій документів щодо джерел походження коштів на придбання майна.

Зокрема, Щасна Т.В., посилаючись на дані Пенсійного реєстру (особистий кабінет), вказала суми її заробітної плати за період з 1998 по 2018 роки, та заробітної плати її чоловіка Щасного Е.В. за період з 1999 по 2018 роки.

Також суддя Щасна Т.В. у таблицях порівняла суми доходів та витрат за період з 2000 по 2018 рік, одночасно порівнюючи гривневі суми у співвідношенні з курсом долара США у відповідний період.

На підтвердження доводів, викладених у поясненнях, Щасна Т.В. додала пояснення чоловіка Щасного Е.В. щодо продажу ним земельної ділянки площею 0,15 га в смт Козин Обухівського району Київської області, відповіді на запити до ГО ТІЗ «Обрій-К», Козинської селищної ради, Звіт про експертно-грошову оцінку земельної ділянки, здійснений оцінювачем Кириченком Г.В. ТОВ «Українське бюро технічної інвентаризації та оцінки майна», копію договору купівлі-продажу земельної ділянки дочкою судді тощо.

Після перерви 18 березня 2019 року Комісією завершено співбесіду із суддею Щасною Т.В., під час якої обговорено питання щодо показників за критеріями компетентності, професійної етики та доброчесності, які виникли під час дослідження суддівського досьє.

Заслухавши доповідача, додаткові пояснення судді, дослідивши досьє, з'ясувавши відповідність судді Щасної Т.В. критеріям кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрала 344,75 бала.

При цьому за критерієм професійної компетентності Щасну Т.В. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. За критеріями особистої та соціальної компетентності Щасну Т.В. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 156,68 бала. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє судді, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 135,67 бала. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє судді, та співбесіди.

Зокрема, під час обговорення відповідності вказаним критеріям досліджувалося питання щодо законності джерел походження майна судді та членів її сім'ї.

Деклараціями за 2015-2017 роки, розміщеними в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, підтверджено, що суддя декларує квартиру в м. Києві загальною площею 61,1 кв.м, набуту 24 листопада 2011 року, що є 100% її власністю; квартиру в м. Києві загальною площею 49,7 кв.м., набуту 13 грудня 2011 року, що є 100% її власністю; квартиру в м. Києві загальною площею 93,58 кв.м, у якій мешкає з сім'єю, набуту на підставі ордеру Дарницької райдержадміністрації в м. Києві від 26 березня 2002 року, квартира перебуває в користуванні; земельну ділянку в с. Євминка Козелецького району Чернігівської області площею 2411 кв.м, 100% власність судді; житловий будинок в с. Петропавлівське Бориспільського району Київської області загальною площею 350 кв.м, належний на праві власності чоловіку Щасному Е.В. з 17 грудня 2006 року; земельні ділянки, належні на праві власності чоловіку судді, площею 2411 кв.м у с. Євминка Козелецького району Чернігівської області з 18 травня 2007 року, площею 1500 кв.м в с. Пісочин, Харківського району Харківської області з 31 липня 1994 року; гараж у м. Києві загальною площею 32,5 кв.м, належний на праві власності чоловіку з 14 січня 2009 року; автомобіль KIA SPORTAGE 2017 року випуску, набутий чоловіком судді 05 травня 2017 року за 650 000 гривень (відповідно до декларації за 2017 рік), причіп «Фермер» 2010 року випуску, належний чоловіку судді, набутий 21 квітня 2010 року. У 2012-2016 роках суддя декларувала автомобіль Toyota Prado 2006 року випуску, набутий чоловіком 27 квітня 2006 року, який був відчужений у 2017 році за 378 000 гривень.

Під час співбесіди суддя Щасна Т.В. пояснила, що в її сім'ї було достатньо грошових коштів для придбання нею двох квартир та побудови житлового будинку площею 350 кв.м. Наприкінці 2000 року сім'я мала заощадження у сумі 20 000 тисяч доларів США. Надалі в 2003 році її чоловік Щасний Е.В. реалізував без її згоди іншій особі земельну ділянку площею 0,15 га в смт Козин Обухівського району Київської області, за 105 000 тисяч доларів США. Договір купівлі-продажу в них не зберігся, оскільки, пройшов тривалий час, прізвище нотаріуса пригадати не змогли. У особи, якій було продано земельну ділянку, також не залишилося договору купівлі-продажу, на прохання надати особисті письмові підтвердження щодо суми договору, було отримано відмову.

Окрім того, суддя поінформувала про придбання у 2007 році однокімнатної квартири у м. Києві АДРЕСА_1 загальною площею

61,10 кв.м за 567 000 гривень, з яких 277 056 гривень (54 862 доларів США) сплачено наприкінці 2007 року за рахунок кредитних коштів. Решта коштів 289 944 гривень (39 827 доларів США) сплачувалося упродовж 2008-2011 років на підставі кредитного договору. Право власності на квартиру було оформлено в 2011 році. Проте платіжних доручень нею збережено не було через те, що кредитні зобов'язання за іпотечним договором наприкінці 2011 року було виконано. Відновити ці документи не вдалося, оскільки кредитний договір укладався з АБ «АвтоЗАЗбанк», який було реорганізовано спочатку в Банк Кіпру, а потім у банк, який входить до структури АТ «Альфа Банк». Суддя зазначила, що під час телефонної розмови з представниками АТ «Альфа Банк» їй повідомили, що погашені кредитні договори під час реорганізації на зберігання не приймалися. Суддею Щасною Т.В. було надано копії договорів про участь у будівництві об'єкта нерухомості від 24 жовтня 2007 року та кредитного договору від 06 листопада 2007 року.

На уточнююче запитання колегії Комісії, як було сплачено 277 056 гривень за договором про участь у будівництві об'єкта нерухомості від 24 жовтня 2007 року, суддя відповіла, що кошти було взято в кредит, однак не змогла пояснити, чому кредитний договір було підписано 06 листопада 2007 року, тобто пізніше ніж договір про участь у будівництві об'єкта нерухомості від 24 жовтня 2007 року.

Стосовно набутої 13 грудня 2011 року квартири в м. Києві на АДРЕСА_2 загальною площею 49,7 кв.м Щасною Т.В. надано копії витягу про державну реєстрацію прав і витягу з Державного реєстру правочинів, з яких вбачається, що підставою виникнення права власності на квартиру є договір купівлі-продажу. Також у таблиці доходів і витрат за роками, наданій суддею до пояснень, зазначено, що ця квартира придбана нею за 84 000 доларів США, інших пояснень не надано.

Відповідно до пункту 10 частини сьомої статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя зобов'язаний підтверджувати законність джерела походження майна у зв'язку з проходженням кваліфікаційного оцінювання або в порядку дисциплінарного провадження щодо судді, якщо обставини, що можуть мати наслідком притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, викликають сумнів у законності джерела походження майна або доброчесності поведінки судді.

Стандарти етичної поведінки суддів, що адресовані суддям та судовим органам для використання як базових принципів регламентації поведінки суддів, визначені, зокрема, у Бангалорських принципах поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23 (далі - Бангалорські принципи поведінки суддів).

Стосовно реалізації принципів дотримання етичних норм у Бангалорських принципах поведінки суддів зазначено, зокрема, що демонстрація дотримання етичних норм є невід'ємною частиною діяльності суддів. Суддя дотримується етичних норм, не допускаючи прояву некоректної

поведінки при здійсненні будь-якої діяльності, що пов'язана з його посадою. Постійна увага з боку суспільства покладає на суддю обов'язок прийняти на себе низку обмежень і, незважаючи на те, що пересічному громадянину ці обов'язки могли б здатися обтяжливими, суддя приймає їх добровільно та охоче. Поведінка судді має відповідати високому статусу його посади.

Ці основоположні принципи впроваджені у національну систему правил і норм, що формують моральний аспект поведінки суддів, та викладені, зокрема, у Кодексі суддівської етики, затвердженому рішенням XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року (далі - Кодекс суддівської етики).

За загальними правилами Кодексу суддівської етики судді зобов'язані демонструвати і пропагувати високі стандарти поведінки, у зв'язку з чим добровільно беруть на себе більш істотні обмеження, пов'язані з дотриманням етичних норм як у поведінці під час здійснення правосуддя, так і в позасудовій поведінці. Суддя повинен бути прикладом неухильного дотримання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Суддя зобов'язаний встановлювати для себе, дотримуватися і змушувати дотримуватися всіх інших осіб зі свого оточення бездоганних правил поведінки, підтримуючи і утверджуючи на власному прикладі добродієність у судовій владі.

Кодексом суддівської етики покладено на суддів обов'язок докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, їх поведінка була бездоганною.

За змістом роз'яснень, наведених у Коментарі до Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням Ради суддів України № 1 від 04 лютого 2016 року, добродієсна поведінка судді має торкатися всіх сфер його життя, зокрема і матеріальної (майнової) сфери. Обов'язок судді бути поінформованим про матеріальні інтереси тісно пов'язаний з його законодавчо закріпленим податковим і антикорупційним обов'язком зазначити у декларації відомості про доходи, наявне майно та зобов'язання фінансового характеру як своє, так і членів сім'ї.

Ураховуючи наведене, Комісія дійшла висновку, що суддя не надала повних, обґрунтованих та достатніх пояснень щодо джерел походження її майна, що є одним з обов'язків судді згідно зі статтею 56 Закону.

Пояснення Щасної Т.В. свідчать про те, що суддя не доклала належних зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, її поведінка була бездоганною, та не вжила належних і достатніх заходів для того, щоб бути належно обізнаною про свої майнові інтереси та антикорупційні обов'язки.

Зміст наданих Щасною Т.В. пояснень свідчить про відсутність прагнення демонструвати таку поведінку, яка б, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, була б бездоганною.

Суперечливий зміст наданих Щасною Т.В. пояснень, невпевненість в обставинах, які підлягали з'ясуванню, неодноразова зміна аргументації тих самих тверджень дають підстави для висновку про недостатнє сприйняття й утвердження суддею Щасною Т.В. фундаментальних засад доброчесності суддів.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Дарницького районного суду міста Києва Щасна Т.В. набрала 637,1 бала, що становить менше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

За таких обставин, Комісія дійшла висновку, що суддя Дарницького районного суду міста Києва Щасна Т.В. займаній посаді не відповідає.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 93, 101, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Дарницького районного суду міста Києва Щасна Тетяна Василівна за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрала 637,1 бала.

Визнати суддю Дарницького районного суду міста Києва Щасну Тетяну Василівну такою, що не відповідає займаній посаді.

Внести до Вищої ради правосуддя подання з рекомендацією про звільнення з посади судді Дарницького районного суду міста Києва Щасної Тетяни Василівни.

Головуючий

С.О. Щотка

Члени Комісії:

А.О. Заріцька

Ю.Г. Тітов